

Gemeenteraadsverkiezingen 2014
Hoogezand-Sappemeer

Groen en
Links om

www.hoogezand-sappemeer.groenlinks.nl

Inhoud

1. Woord vooraf	pag. 3
2. Waarom GroenLinks?	pag. 3
3. De wijsheid ligt op straat	pag. 5
4. Thema's	pag. 6
1. Groen werk biedt kansen	pag. 6
2. Voor elkaar met elkaar	pag. 7
3. De groene gemeente	pag. 8
4. Leren van wieg tot graf	pag. 10
5. Iedereen hoort erbij	pag. 11
6. Investeren wanneer het kan, bezuinigen als het moet	pag. 12
7. Cultuur geeft energie	pag. 12
5. De kandidatenlijst	pag. 13

Contactgegevens GroenLinks Hoogezand-Sappemeer

Postadres : Wilhelminastraat 38, 9611 JW Sappemeer
Telefoon : 0598 - 380421
E-mail : groenlinks.hs@live.nl
Website : www.hoogezand-sappemeer.groenlinks.nl

1. Woord vooraf

Op 19 maart 2014 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Net als in vrijwel alle andere Nederlandse gemeenten kiezen inwoners van Hoogezand-Sappemeer hun gemeenteraad. Bovendien treedt vervolgens een nieuw College van B&W aan. GroenLinks Hoogezand-Sappemeer maakt vanaf de oprichting in 1990 deel uit van zowel de gemeenteraad als het college. Samen met PvdA, D66 en Lokaal Centraal vormt GroenLinks sinds 2010 een college, dat onder het motto *'solidair en uitdagend'* de afgelopen vier jaar het gemeentebestuur heeft bepaald. De wereldwijde economische situatie dwong college en raad tot meerdere bezuinigingsronden en het collegeprogramma moest tussentijds bijgesteld worden. Die noodzakelijke bezuinigingen en wijzigingen zijn tot stand gekomen vanuit het principe dat de lasten zo evenredig mogelijk worden verdeeld. Iedere inwoner draagt bij, maar de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.

Niet het gehele collegeprogramma hoefde over de kop, er is gelukkig ook veel gerealiseerd. Het multifunctionele centrum in Foxhol kwam tot stand, aan de Pleiaden is een wijkcentrum gebouwd, het Huis voor Cultuur en Bestuur (HvCB) is in voorbereiding en de bibliotheek is ondanks doorgevoerde bezuinigingen nog altijd de voornaamste informatievoorziening in Hoogezand-Sappemeer en bovendien goed toegankelijk. Na een eerder initiatiefvoorstel van GroenLinks is in deze collegeperiode uiteindelijk de Kadernota 'Duurzaam doen wat je kunt doen' door de raad vastgesteld en de uitvoering ervan is inmiddels gestart. Groen en duurzaam is een vanzelfsprekend onderdeel bij de ontwikkeling van nieuwe (bouw-)plannen, zoals bijvoorbeeld de onderwijshuisvesting en het Huis van Cultuur en Bestuur. De visie 'Burgers in de benen' is vastgesteld waarop alle verdere ontwikkelingen in het sociaal domein –welzijn, zorg, maatschappelijk werk- gebaseerd worden. Te denken valt daarbij aan de woonservicegebieden en de start van sociale teams.

Er ligt een basis voor de komende jaren waar Hoogezand-Sappemeer mee vooruit kan, er zijn toekomstgerichte lijnen uitgezet. GroenLinks wil de eenmaal ingeslagen weg voortzetten, met nog meer aandacht voor vergroening en sociale keuzes. GroenLinks gaat liever links- dan rechtsom. GroenLinks heeft op grote lijnen zijn richting bepaald voor de komende vier jaar tot 2018. Dit verkiezingsprogramma beschrijft de GroenLinks-weg naar een zorgzame, duurzame en sociaal sterke samenleving.

2. Waarom GroenLinks?

De huidige samenleving verandert snel. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door een economische recessie, maar er zijn ook andere bewegingen, zoals de globalisering, onze positionering in Europa, een veranderende samenstelling van de bevolking, de opkomst van nieuwe media, snelle ontwikkelingen in nieuwe kennis. Deze veranderingen zijn kansen die benut dienen te worden.

GroenLinks heeft een visie, gebaseerd op de waarden **gelijkwaardigheid, vrijheid, solidariteit** en **duurzaamheid**.

Gelijkwaardigheid:

Leeftijd, kleur, levensovertuiging, geslacht, politieke opvatting – mensen zijn met alle verschillen gelijkwaardig aan elkaar. Daar waar dit belemmerd wordt in onze samenleving zal GroenLinks zich hard maken om de belemmeringen weg te nemen.

Solidariteit:

In een mensenleven, in een straat, in een gemeente, in de wereld - het gaat om geven en nemen. Een samenleving gebaseerd op 'eerlijk verdelen' voelt warmer en kent geen sociale uitsluiting. Iedereen mag meedoen, reikt elkaar de hand en zet de eigen talenten in. Voor elkaar en met elkaar.

Vrijheid:

In vrijheid kunnen leven is een groot goed. Democratisch stemmen en voor de eigen mening uitkomen zijn gekoesterde waarden. Vrijheid bevordert de emancipatie van ieder mens. Bij GroenLinks mag je zijn die je bent.

Duurzaamheid:

Met Groen Werk krijgt duurzaamheid een concrete invulling. Werkgelegenheid moet vooral gecreëerd worden in de milieuversterkende sector. Het begrip duurzaam is niet alleen een begrip dat ten goede komt aan het milieu, maar betreft ook het sociaal en maatschappelijk leven. Alle activiteiten en speerpunten van GroenLinks zijn op het gedachtegoed van duurzaamheid gebaseerd.

Door de historie zo gegroeid heeft Hoogezand-Sappemeer een zwak sociale infrastructuur. Er zijn relatief veel inwoners die leven op een inkomen dat niet of nauwelijks het bijstandsniveau overstijgt. Bovendien ligt het gemiddeld opleidingsniveau vrij laag en is de sociale en maatschappelijke problematiek fors. Het is niet voldoende wanneer een gemeentebestuur roept dat er iets gedaan moet worden aan de zwak sociale infrastructuur. Er dient vooral feitelijk werk van gemaakt te worden om deze structuur te verbeteren. Een goed minimabeleid is noodzakelijk, maar er moet ook meer geïnvesteerd worden in een (groene) economie, zodat meer mensen aan het werk kunnen en niet langer afhankelijk zijn van een uitkering.

De lokale overheid heeft vanaf 2015 een rol te vervullen in de AWBZ, de Jeugdzorg en de Participatiewet. Deze nieuwe gemeentelijke taken gaan gepaard met forse kortingen. Er is op dit moment nog veel onduidelijk over de daadwerkelijke omvang van de taken, de inhoud en de bijbehorende budgetten. Deze onduidelijkheid baart de inwoners van Hoogezand-Sappemeer zorgen en brengt onzekerheid met zich mee. De mensen weten niet meer wat ze mogen en kunnen verwachten. GroenLinks staat op het standpunt dat er zo spoedig mogelijk duidelijkheid komt over de diensten en voorzieningen waar onze inwoners op kunnen rekenen. De nieuwe taken (decentralisaties) bieden de mogelijkheid om vanuit een andere denkwijze beleid te maken en uit te voeren, waarbij niet meer de organisatie of de financiering het

uitgangspunt voor zorg of participatie is, maar waarbij opnieuw de inwoner centraal komt te staan.

GroenLinks gaat ervan uit dat iedereen op zijn/haar eigen wijze wil meedoen (participeren) aan de samenleving. Dit moet dan ook mogelijk gemaakt worden. De vraag die we ons moeten stellen is: hoe komt het dat iemand niet mee doet? Het antwoord is niet eenduidig. In de praktijk blijkt 'het niet meedoen' vaak te wijten is aan een complexe en bureaucratische organisatie, met als gevolg dat mensen door het bos de bomen niet meer zien en vervolgens afhaken. Het is dan ook een opdracht aan GroenLinks om bij iedere dienstverlening de heersende hokjesgeest en de ingewikkelde procedures weg te nemen. Het gaat erom dat de overheid niet alles dichttimert in blauwdrukken en protocollen, maar meer vertrouwen geeft aan inwoners. Veel meer dan nu het geval is kan de overheid angstvallige controles loslaten en de samenleving in al zijn diversiteit accepteren.

GroenLinks wil een samenleving, waarin iedereen meedoet, zich zonder dwang inzet en een belangrijke bijdrage levert in zijn/haar leefomgeving. Niemand valt buiten de boot, voor iedereen die niet op eigen benen kan staan, heeft de lokale overheid een degelijk vangnet beschikbaar. Op deze wijze blijft iedereen deelnemer in de samenleving.

3. De wijsheid ligt op straat

GroenLinks heeft in contact met inwoners, professionals, organisaties en ondernemers ervaren dat er veel energie en creativiteit aanwezig is in Hoogezand-Sappemeer. Er gebeurt al heel veel. Vrijwilligers zijn met veel enthousiasme actief in het verenigingsleven (bestuurlijk of uitvoerend), ze zijn druk doende in de weer met hun mede-inwoners, of ze organiseren een activiteit op het gebied van ontmoeten, cultuur of sport. Ook professionals en ondernemers die in en met hun werk bijdragen aan de leefbaarheid van Hoogezand-Sappemeer doen dat met veel energie. Van al deze mensen kan de politiek veel leren.

GroenLinks sluit niet de ogen voor de armoede onder inwoners, weet dat er sprake is van sociaal isolement, kent de werkloosheid die soms van generatie op generatie hele families buitensluit. De hoge druk waaronder mantelzorgers zich staande proberen te houden is voelbaar.

GroenLinks heeft in voorbereiding op dit verkiezingsprogramma inwoners expliciet gevraagd wat zij de komende vier jaar belangrijk vinden voor zichzelf, hun buurt en voor de gemeente. In de plezierig verlopen gesprekken kwam in grote lijnen het volgende naar voren:

Algemeen:

In het algemeen zijn de mensen tevreden over hun leven in Hoogezand-Sappemeer, want er zijn voldoende toegankelijke voorzieningen. Er werd nu en dan wel kritiek

geleverd op het onderhoud van groen en fietspaden. En er werd ook aangegeven dat mensen last ondervinden van allerlei regels, de verschillende loketten en de bureaucratie.

Specifiek:

De bezuinigingen in de zorg geven onrust en onduidelijkheid. Kan er in de toekomst wel de zorg geleverd worden die nodig is? Niet iedereen durft om hulp te vragen, soms uit schaamte, soms vanuit de gedachte: 'ik krijg toch geen gehoor!' Dit kan leiden tot een sociaal isolement, zeker wanneer de kinderen niet in de buurt wonen.

Jonge gezinnen met kinderen willen graag een school in het dorp behouden. De school is volgens hen een ontmoetingsplek en zorgt voor verbinding onder de dorpsbewoners. Mocht de school verdwijnen dan komen werkende ouders voor lastig op te lossen vragen te staan, zoals: 'wie haalt en wie brengt de kinderen?' Een geschikte kinderopvang is een groeiend probleem, zeker voor ouders met een kleine beurs. Opa's en oma's kunnen en willen ook niet altijd als oppas fungeren.

Mensen met betaald werk maken zich zorgen om het behoud ervan. Mensen zonder werk geven aan dat dat het moeilijk is om aan een baan te komen. Er is ook angst dat hun kinderen geen baan zullen vinden. Een grote onzekerheid over de financiële toekomst en de effecten die dit zal hebben op hun leven en gezin geven zorgen.

Kinderen en jongeren vinden het geweldig om in deze gemeente te wonen, er is genoeg te doen. Wel missen jongeren het uitgaansleven.

Algemene conclusie:

Burgers realiseren zich dat iedereen het met minder moet doen, ze volgen de landelijke ontwikkelingen en zien dat er de komende jaren geen grote veranderingen binnen de gemeente zijn te verwachten. Iedereen heeft er grote behoefte aan om te weten waar hij of zij aan toe is.

4. Thema's

1. Groen werk biedt kansen

We leven in een economische recessie, waar de lichtpuntjes schaars zijn. De werkloosheid is groot, de vraag van de arbeidsmarkt sluit onvoldoende aan bij het aanbod. Er wordt stevig bezuinigd op werk in de samenleving dat nu (nog) door professionals wordt verricht. Er rust zoveel druk op werkende mensen, dat ze weinig tijd en energie hebben om ook nog actief te zijn in de eigen buurt.

GroenLinks vindt dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om zelf in een inkomen te voorzien door betaald werk. Investerings van ondernemers en de gemeente moeten gericht zijn op het creëren van betaald werk. GroenLinks wil daarom de komende vier jaar investeren in een kleinschalige wijkeconomie.

Ondernemerschap dat gericht is op mensen in de nabije omgeving. Het opzetten van een boodschappendienst, een was- en strijkservice, klussendienst, kleine detailhandel, eerste hulp bij ICT. Vanuit de lokale overheid wordt dit gefaciliteerd door inzet van kennis, vaardigheden en ruimte. De wijkeconomie heeft kans van slagen wanneer de gemeente het pad effent om verbindingen mogelijk te maken tussen gevestigde en nieuwe ondernemers. Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap moet gestimuleerd en beloond worden. Ook de gemeente is werkgever, ook zij moet zich maatschappelijk verantwoord gedragen.

Startende ondernemers kunnen ondersteuning krijgen door bijvoorbeeld microkredieten beschikbaar te stellen of startersleningen.

Wanneer de gemeente een opdracht gunt aan een partij of ondernemer, dan moet daarbij een afspraak gemaakt worden over social return on investment, het realiseren van werk- en stageplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

GroenLinks wil mensen ondersteunen, stimuleren, activeren ofwel uitnodigen om hun talenten in te zetten voor de samenleving. GroenLinks wil niet dat mensen die een uitkering hebben verplicht worden om een tegenprestatie te leveren. Iemand verplichten om onbetaald te werken is niet de manier om ook deze mensen kansen te bieden hun talenten te ontplooiën of om zich in te zetten voor de samenleving. Dwang snijdt geen hout, uitnodigen en ‘verleiden’ met een redelijke kans op duurzaam werk bieden meer kans op uiteindelijk succes. Daar hebben alle partijen –werkgever, werknemer en uitkerende instantie- profijt van.

GroenLinks vindt dat mensen die in hun werk een beschermende omgeving nodig hebben, deze ook moeten krijgen. Dit kan ook op de reguliere arbeidsmarkt, mits er een goede begeleiding wordt georganiseerd voor zowel de werknemer als de werkgever.

2. Voor elkaar met elkaar

De gemeente krijgt vanaf 2015 enkele onderdelen uit de AWBZ en de gehele jeugdzorg op haar bordje. Het rijk decentraliseert deze taken vanuit het idee dat de afstand tussen gemeenten en zorgbehoevenden kleiner is en dat de gemeente meer in samenhang kan organiseren dan provincie of rijk. De decentralisatie gaat gepaard met een forse korting op het budget. Er moet alles aan gedaan worden om te voorkomen dat mensen, afhankelijk van deze decentralisatie, jong of oud, wegens geldgebrek tussen wal en schip raken. Hetzelfde geldt voor de gevolgen van de participatiewet, waarvoor de gemeente eveneens verantwoordelijk wordt.

GroenLinks vindt dat alle mensen zoveel mogelijk moeten kunnen leven, wonen en opgroeien op de manier die bij hem/haar past, in de wijk waar zij wonen. De professionals, zoals wijkagenten, leerkrachten, wijkverpleegkundigen, maatschappelijk werkers, medewerkers van groenvoorziening en

woningcorporaties werken optimaal samen met elkaar en vooral samen met de inwoners.

Meestal hebben mensen samen met hun partners, ouders of kinderen, hun eigen netwerk, vinden hun eigen weg. Maar soms lukt dat kortdurend of voor langere tijd niet. Zij hebben ondersteuning en zorg nodig. Het beoogde vangnet voor mensen die zichzelf niet kunnen redden moet van begin af aan goed in de steigers staan.

GroenLinks geeft een hoge prioriteit aan ondersteuning van de mantelzorgers. GroenLinks vindt ook dat de mogelijkheid moet blijven bestaan om met een persoonsgebonden budget de meest passende zorg voor een persoon of gezin te organiseren. Dit is met name van belang wanneer de zorg vanuit een instelling of organisatie niet toegesneden is op de wens van de cliënt en hem of haar belemmert actief deel te nemen aan de maatschappij. Maatwerk is van groot belang.

Wanneer professionele hulp nodig is, moet deze hulp zo vroeg mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zo deskundig mogelijk worden georganiseerd. Professionals bieden hun hulp in overleg met de cliënt en in goede afstemming met eventueel andere hulpverlenende professionals.

Organisaties waarin deze professionals werken moeten de tijd krijgen om met de veranderde werkwijze te leren werken. Ook degenen die hulp nodig hebben zijn niet van de ene op de andere dag in staat om met de nieuwe realiteit om te gaan. Het recht op hulp is geen vanzelfsprekendheid meer. Hulp, op welk gebied ook maar, is met name gericht op het kunnen (blijven) deelnemen aan de samenleving.

Veel mensen willen langer thuis blijven wonen en niet afhankelijk zijn van de zorg in een instelling. Er zijn ook mensen die juist graag met mensen in een zelfde situatie willen samenwonen. Initiatieven om kleinschalige woonvormen te realiseren, bijvoorbeeld voor dementerenden, zal GroenLinks ondersteunen.

Om een levendige en duurzame wijk te bevorderen zijn bewonersinitiatieven onontbeerlijk. De gemeente ondersteunt de burgerinitiatieven zoveel mogelijk, bijvoorbeeld door overbodige hinderlijke regels af te schaffen. Bovendien kan de gemeente een stimulerende rol spelen door de diverse initiatieven met elkaar te verbinden, zodat samenwerking en gedeelde kennis een meerwaarde krijgen.

3. De groene gemeente

De groene gemeente is energiebewust en levert een belangrijke bijdrage aan een goed woon- en vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven. Door een groene invalshoek zorg je voor een beter milieu. Groen heeft een enorme waarde, die niet in geld is uit te drukken. In tijden van bezuinigingen en financiële krapte durft GroenLinks te kiezen voor echte kwaliteit: Hoogezand-Sappemeer moet een 'Groene Gemeente' zijn. GroenLinks stimuleert initiatieven die bijdragen aan een

duurzame en ecologische samenleving. Obstakels zoals vergunningen of bestemmingsplannen, mogen een goed groen initiatief niet in de weg zitten.

GroenLinks zal niet meewerken aan uitbreiding van de intensieve veehouderij, vermeerdering van de mestopslag of aan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Wij kiezen voor technologie die innovatief is en bijdraagt aan een gezonde leefwijze, ook – en vooral - in de buitendorpen. Rondom Kielwindeweer wordt al veel te veel met mest heen en weer gereden en we prijzen ons gelukkig dat de buitenproportionele biovergister in Foxhol geen doorgang gevonden heeft. GroenLinks geeft ruim baan aan biologische boeren, die op een natuurvriendelijke wijze produceren.

Door slimmer in te zetten op bermbeheer zijn er mooie en groene bermen met bloemen en planten voor bijen, vlinders en vogels te realiseren. Dit kost niets extra's, je moet op het juiste moment maaien of snoeien. Bezuinigingen mogen wel als gevolg hebben dat het onkruid wat hoger staat dan we gewend zijn, maar niet dat onze groenstructuur verloren gaat.

Geen licht, tenzij

Als het aan GroenLinks ligt verdwijnen onnodige lichtbronnen en de verlichting die overblijft is energiezuinig door inzet van dimlichten en beweging gestuurde lampen. Lichthinder kan sterk teruggedrongen worden door lichtverstrooiing tegen te gaan. Donkere nachten zijn goed voor de nachtbeleving en leveren bovendien een forse energiebesparing op.

In een verbetering van de leefbaarheid is er evenmin plaats voor toename van asfalt, tenzij het fietsverkeer daarmee bevorderd wordt.

GroenLinks wil geen afwachtende, voorzichtige houding van de gemeente om duurzamer te worden. Een proactieve, visionaire instelling is nodig. Zo is er een investering vereist om het Huis voor Bestuur en Cultuur energie-neutraal te maken. Scholen verdienen een gezond binnenklimaat en kunnen nog veel bijdragen aan het energieverbruik door isolatie en zonnepanelen. Crowdfunding is een mogelijkheid om dit te bereiken, met de gemeente in een voortrekkersrol.

Alle gebouwen van de gemeente worden energiezuinig of liever nog energie-neutraal gemaakt. We gaan op zijn minst naar energielabel B. Samen met wooncorporaties gebeurt het optimale om alle (huur-)woningen te isoleren en te voorzien van duurzame energie. Er komen stimuleringsmaatregelen voor particuliere huiseigenaren.

De gemeente koopt uitsluitend groene elektriciteit in, waar mogelijk van Nederlandse bodem. De gemeente werkt in deze nauw samen met de regiogemeenten; dat is effectiever en bovendien goedkoper. De Invulling van het Nationale Energieakkoord wordt op lokaal niveau ingevuld.

Het Afval Aanbreng Punt is open op tijden dat mensen in de gelegenheid zijn om langs te komen. Er zijn echter veel inwoners die niet in staat zijn om hun grof huisafval te brengen. Bovendien is soms de hoge kostprijs voor aanlevering van grof huisafval een belemmering voor de burger. Daarom heeft GroenLinks via een motie gepleit voor een Grof Afval Route – vergelijk Takkenroute - waar het grof huisafval twee of drie keer per jaar huis aan huis opgehaald wordt.

GroenLinks wil geen schaliegaswinning en roept Hoogezand-Sappemeer op een 'Schaliegasvrije gemeente' te zijn.

4. Leren van wieg tot graf

We leven in een tijd van mondialisering met snelle technologische ontwikkelingen en waarin een ieder zijn eigen ambities nastreeft. Deze moderne tijd vraagt om een toegesneden leertraject. GroenLinks acht voor iedereen passend onderwijs noodzakelijk, van peuters, kleuters, schoolkinderen, scholieren en studenten tot volwassenen. Onderwijs dat nauw aansluit bij ontwikkeling en talenten van het individu, en dus blijvend uitdagend is. Iedereen kan de plek in de samenleving innemen die bij hem of haar past.

Het leren van taal, rekenen, sociale vaardigheden en beroepsvaardigheden vinden plaats in vanzelfsprekende doorgaande leer- en ontwikkelijnen. Een doorgaand ontwikkel- en leerproces voorkomt verspilde tijd en energie. Alle onderwijsorganisaties, van peuterschool tot volwasseneneducatie stemmen hiervoor de leertrajecten op elkaar af.

Passend onderwijs betekent ook dat dat kinderen zoveel mogelijk samen leren en samen naar school gaan in hun omgeving. GroenLinks wil dit waar mogelijk stimuleren. Gemeente, onderwijs en ouders zijn voortdurend in gesprek om het gezamenlijk optrekken mogelijk te maken. Onderwijsgebouwen moeten proactief worden aangepast aan kinderen en medewerkers met beperking(en).

School, gezin en buurt zijn (soms zeer) verschillende leefwerelden voor kinderen. Maar natuurlijk zijn deze werelden verbonden en beïnvloeden ze elkaar. Dat is vaak in stimulerende zin, maar wanneer in één van deze leefwerelden belemmeringen optreden, moeten ouders en kinderen samen met professionals zoeken naar een oplossing om de belemmering weg te nemen. De wet Passend Onderwijs en de Jeugd wet bieden mogelijkheden die op alle fronten benut kunnen worden.

Onderwijs in muziek en cultuur is net zo belangrijk voor een goede ontwikkeling als onderwijs in rekenen, taal, wereldoriëntatie en sport. GroenLinks vindt dat cultuur- en muziekonderwijs, net als sportonderwijs meer verbonden moet worden met activiteiten in buurt en school.

Leren doe je niet alleen in schoolgebouwen. Ook de bibliotheek, de muziekschool, de sportclub, de kinderboerderij ... enzovoort, zijn locaties waar beweging plaatsvindt en kennis opgedaan wordt. GroenLinks wil deze buitenschoolse voorzieningen en activiteiten zoveel mogelijk in stand houden.

5. Iedereen hoort erbij

We leven in Hoogezand-Sappemeer in een zeer diverse samenleving. Een samenleving van jong en oud, verschillende culturele achtergronden, mensen met of zonder beperking, wel of geen betaald werk, wonend in een dorp of in een meer stedelijke omgeving.

GroenLinks onderscheidt de verschillende groepen, maar wil niet dat inwoners slechts als groepslid worden benaderd. De mens is in eerste plaats een individu, en kan daarnaast tot een groep behoren. In het beleid van de gemeente moet de focus blijven liggen op maatwerk voor het individu.

Leren is behalve kennis opdoen en ervaren ook informatie vergaren. GroenLinks wil dat de gemeentelijke informatievoorziening via internet, via een loket voor alle vragen of via professionals in de wijk toegankelijk en bereikbaar is voor iedereen die informatie en advies nodig heeft. De informatie en het advies moeten correct en actueel zijn, de gemeente blijft anticiperen op alle ontwikkelingen in de samenleving en investeert in de eigen organisatie om dit mogelijk te maken. Het loket van de gemeente moet altijd toegankelijk zijn voor een individu of meerdere individuen tegelijkertijd.

Het is altijd van belang je af te vragen wat de beste benadering is om inwoners te bereiken. Dit kan per keer verschillen. Soms is een enquête een goed bruikbaar middel, soms bieden bewonersbijeenkomsten uitkomst. Beleid wordt niet ontwikkeld voor specifieke groepen al of niet geselecteerd op leeftijd, geslacht of kleur, maar is gericht op de vraag vanuit één of meerdere individuen.

Kinderen, jongeren en volwassenen hebben een omgeving nodig waar het veilig is, waar gelegenheid is elkaar te ontmoeten. Voldoende wijk- en buurtcentra en uitdagende speelruimte –ook voor de oudere jeugd - en ontmoetingsplekken brengen een prettige woonsfeer dichterbij. Bewoners weten vaak zelf wel wat in hun wijk een goede speel- of ontmoetingsplek is, waarvan iedereen gebruik kan maken. Zij moeten dan ook een grote rol hebben bij de inrichting van de omgeving. Wijk-budgetten zijn bij uitstek geschikt om deze speel- en ontmoetingsplekken te financieren.

GroenLinks wil een gemeente waar openbare verblijfsruimtes toegankelijk zijn voor alle inwoners, jong en oud, met of zonder beperking. Een gemeente waar inwoners met een verschillende culturele achtergrond en/of levensbeschouwing met elkaar samen willen en kunnen wonen. De bereikbaarheid en toegankelijkheid voor fietsers, wandelaars en mensen met een beperking is vanzelfsprekend.

Met woningcorporaties en particuliere huizenbezitters worden mogelijkheden uitgewerkt om invulling te geven aan duurzame levensloopbestendige woningen. GroenLinks wil een gemeente waarin haar bestuurders en ambtenaren samenwerken met andere partners; andere overheden, ondernemers, particulieren. De gemeente is (juist) niet alleen aan zet. GroenLinks wil dat de gemeente haar partners actief opzoekt en met hen zoekt naar de beste oplossingen voor inwoners van gemeenten.

6. Investeren wanneer het kan, bezuinigen als het moet

Volgens optimistische deskundigen gaan we economisch betere tijden tegemoet. Dit zal ook effecten hebben op Hoogezand- Sappemeer, maar voor het zover is duurt het nog wel enkele jaren. Hoogezand-Sappemeer kent relatief veel mensen die moeite hebben om in hun dagelijks levensonderhoud te voorzien. GroenLinks wil investeren in de bestrijding van armoede. Er zijn veel ouderen die door opeenstapeling van effecten in een armoedesituatie zitten of dreigen te raken. Er zijn bovendien veel gezinnen met schulden, van wie de kinderen daardoor niet kunnen meedoen aan sport of culturele activiteiten, ze kunnen niet meer op bezoek bij familie of vrienden. Betaald werk helpt, maar is vaak niet voldoende om deze schuldenproblematiek het hoofd te bieden. GroenLinks vindt dat, daar waar nodig, de kredietbank actief moet ondersteunen om mensen weer grip te laten krijgen op hun eigen financiën. De gezinnen moeten worden geholpen om tot structurele oplossingen te komen via een goed armoedebeleid en een uitgebreid stimuleringsfonds.

Mede door de kortingen vanuit het rijk is de gemeente bezig geweest door bezuinigingen de eigen financiën op orde te krijgen. Dit zal de komende jaren een aandachtspunt blijven.

Alle gemeenten krijgen er nieuwe taken bij, decentralisatie. Ook Hoogezand-Sappemeer. De gemeente zal hierbij als verantwoordelijke partij regie voeren over de uitvoering van de Jeugdzorg, de participatiewet en delen van de AWBZ. GroenLinks streeft ernaar om de meest kwetsbare mensen niet de dupe van deze decentralisaties te laten worden. Dat zal niet meevallen, want zoals het nu lijkt, krijgt de gemeente wel de nieuwe taken op haar bordje, maar niet het geld om deze taken op het oude niveau uit te voeren. Als door de beperkte middelen toch (kwetsbare) mensen tussen wal en schip dreigen te geraken, dan zal er politieke lef nodig zijn om een andere weg te bewandelen en moet er bijvoorbeeld een nieuwe infrastructuur opgebouwd worden. Het gaat om gemeenschapsgeld dat we uitgeven, hiermee moeten we net als met bestaande taken, ook bij nieuwe taken zorgvuldig zijn.

7. Cultuur geeft energie

Er wordt vaak gedacht dat culturele activiteiten luxe zijn. Maar dat is niet waar. GroenLinks is ervan overtuigd dat cultuur bijdraagt aan solidariteit. De

verschillende culturele uitingen brengen de mensen dichterbij elkaar, kweken begrip over en weer, bevorderen het creatieve zelfbewustzijn, brengen nieuwe inzichten met zich mee en vooral: geven plezier.

GroenLinks heeft de ambitie om samen met de inwoners culturele voorzieningen te behouden. Het betreft een veelheid aan voorzieningen, het zijn de zangkoren, de orkesten, de schilders en de beeldhouwers, de dansers en de toneelspelers, de buurtactiviteiten, de muziekschool en het Kielzog. Het zijn festivals en parkdagen.

Het behoud van voorzieningen betekent niet meteen dat de gemeente alles zelf moet financieren, iedereen kan bijdragen aan de kosten. Bijvoorbeeld de inwoners die meedoen, of de inwoners die komen kijken en luisteren. Terwijl ook bedrijven, maatschappelijke instellingen en particuliere verenigingen hun steentje kunnen bijdragen. Zij verbinden zich aan specifieke culturele activiteiten. GroenLinks wil deze gang van zaken ondersteunen met inzet van gemeentelijke kennis, vaardigheden en ruimte. En dat kan in bepaalde gevallen ook zijn met ondersteuning in financiële zin.

Cultuur is niet statisch, daarom wil GroenLinks dat de gemeente en de deelnemende organisaties zich (door)ontwikkelen tot initiatiefrijke, creatieve en innovatieve deelnemers die in staat zijn om met deze veranderingen mee te bewegen.

5. De kandidatenlijst

Oetra Gopal
Ramazan Çiğ
Ger Zuiderveen
Teja Veldman
Mark Kugel
Jan Poel

Will Boddeûs
Heleen Visscher
Silvia Kuperus
Thea de Wit
Riet Eggermont

Meer weten over de kandidaten?

Kijk op onze website www.hoogezand-sappemeer.groenlinks.nl.